

af 66 kronor 67 öre till denna del af lärarens eller lärarinnans aflöning; samt

2) att Riksdagen, under förutsättning af bifall till föregående punkt, ville öka förslagsanslaget till »Löneltillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor» med 360,000 kronor.

Stockholm den 30 januari 1892.

K. E. Holmgren
från Upsala län.

N:o 115.

Af herr **J. A. Lundström**, om *förhöjd dagaflöning åt värnpligtige samt om beviljande af anslag för sådant ändamål.*

Kongl. Maj:t har åter till Riksdagens pröfning aflemnat nådig proposition, i hvilken bland annat äskas ytterligare utsträckning af de värnpligtiges öfningstid. Det torde äfven förr eller senare komma derhän, att en sådan utsträckning blir af Riksdagen medgifven, på det de värnpligtige må erhålla sådan öfning i vapnens bruk, att de kunna om så fordras i farans stund på ett effektivt sätt deltaga i fosterlandets försvar. Innan man dock på lagstiftningens väg stadgar sådan utsträckning af öfningstiden, att man dermed ställer det anspråk på landets söner, bland hvilka många i egenskap af drängar, handverkare eller kroppsarbetare ej ega annat kapital än sin tid och sina arbetskrafter, att de skola uppoffra en rätt betydlig del af den tid under året, som vanligen är den lämpligaste för inkomst medelst arbete, torde det vara nödigt

och med rättvisa öfverensstämmande att garantera dem en ersättning i form af dagaflöning så pass tillräcklig, att de ej må genom statens förvållande komma att lida brist under den närmaste tiden efter vapenöfningens slut.

När inom landet försvarsfrågan varit på tal, har uttalats såsom en för denna frågas lösning oeftergiflig princip, att alla de föremål af fastighet eller inkomst, som komme att åtnjuta förmånen af det personliga försvaret, böra i mån af sin förmåga lemna sin tribut till bekostandet af detta försvar, och att den, som måste uppoffra sin tid för detta försvar, bör, derest vapenöfningstiden utsträckes utöfver hvad för närvarande är stadgadt, erhålla en skälig ersättning. Denna ersättning har i allmänhet ansetts böra utgå antingen efter en för hela riket gemensam medeldagspenning på kost, eller ock med *en krona* per dag.

Då emellertid för det närvarande statens medel torde komma att för mångahanda nyttiga eller nödiga ändamål tagas i anspråk och då det äfven kan antagas, att landets invånare, både de burgne och de mindre bemedlade, skola finnas villige att för fosterlandets trygghet göra en personlig uppoffring utan full motsvarande ersättning, så torde sistnämnda daglön kunna i någon mån nedsättas.

Jag vågar därför vördsamt föreslå Riksdagen,

att, derest det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget till ändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885 vinner Riksdagens bifall, den dagaflöning, som för värnpligtige är bestämd, höjes med 60 öre, eller från nuvarande 20 öre till 80 öre samt att Riksdagen beviljar erforderligt anslag för detta ändamål.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 29 januari 1892.

J. A. Lundström.